

Ban de paardenkoets uit Amsterdam

Partij voor de Dieren gemeenteraadsfractie Amsterdam
Amsterdam, 28 september 2017
Johnas van Lammeren

**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Amsterdam

Inleiding

Er komt steeds meer weerstand tegen de vele toeristische attracties en de grote drukte in de stad. Eerder werd daarom bijvoorbeeld de bierfiets geweerd uit de binnenstad. Wat de Partij voor de Dieren betreft passen paardenkoetsen ook niet in de drukke binnenstad. De koetsen nemen veel ruimte in het verkeer in, zijn niet bevorderlijk voor het welzijn van de paarden en daarbij vormen ze een gevaar voor de openbare veiligheid. De vergunningen voor de paardenkoetsen in Amsterdam lopen in 2019 af, maar wat de Partij voor de Dieren betreft wordt er een andere manier gevonden om de paardenkoetsen net als de bierfiets zo snel mogelijk uit de stad te krijgen.

Drukke en veiligheid

Elke Amsterdammer weet het waarschijnlijk wel uit eigen ervaring, maar ook in het Bezoekersonderzoek van Amsterdam Marketing uit 2016 wordt bevestigd dat het aantal toeristen in de stad de laatste jaren flink toeneemt.ⁱ Het aantal bezoekers nam toe tot 17 miljoen per jaar, en in vijf jaar tijd verdubbelde het aantal nachten dat zij bleven. Verwacht wordt dat er in 2025 zelfs 23 miljoen toeristen naar de stad komen.ⁱⁱ Het stadscentrum verliest hierdoor de woonfunctie steeds meer, en attracties die zich louter op toeristen richten dragen daar aan bij. Paardenkoetsen zijn in deze drukke omgeving een gevaar voor zichzelf en anderen in het verkeer. Er hebben in steden over de hele wereld al talloze ongelukken met paardenkoetsen plaatsgevonden, zelfs met dodelijke afloop. Hierdoor volgen steeds meer steden met maatregelen met betrekking tot koetspaarden. In Amsterdam trok in september 2016 een op hol geslagen paard nog een koets omver, een incident waarbij als door een wonder geen gewonden vielen.ⁱⁱⁱ

September 2016: twee paardenkoetsen worden omvergetrokken door een op hol geslagen paard.

Paardenwelzijn

Zelfs op de heetste dagen van 2017 stonden de paarden in de volle zon op de Dam te wachten op klanten.^{iv} Dit terwijl het zo warm was dat het hitteplan van kracht was, de Amsterdamse GGD mensen aanraadde om binnen te blijven en flesjes water werden uitgedeeld bij de metro^v. Bij navraag van de Partij voor de Dieren fractie bleek de officiële temperatuur 29°C te zijn en hanteren de uitbaters een maximum werktemperatuur voor paarden van 30°C.^{vi} Na inspectie van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en een dierenarts zijn aanbevelingen gedaan over het dierenwelzijn tijdens de hitte. De gemeente is over deze aanbevelingen in gesprek met de uitbaters van de koetsen.

Ondertussen krijgt Nederland steeds meer te maken met hittegolven. In het Parool van 30 juni 2015^{vii} is te lezen dat de temperatuur in hartje Amsterdam nog een paar graden hoger kan worden door het “urban heat island effect”: op versteende gebieden zoals de Dam loopt de temperatuur al flink op door dit effect en kan de gevoelstemperatuur bij 37°C oplopen tot maar liefst 55°C.

Afbeelding: een koetspaard op een van de heetste dagen van het jaar, in de volle zon op de Dam.

De Nederlandse Raad voor Dieraangelegenheden (RDA) schrijft in de Zienswijze Paardenmarkten in Nederland^{viii} uit 2017 dat er bij warme temperaturen een reëel gevaar is dat paarden bevangen raken door de hitte. De comfortzone bij paarden ligt tussen de -5°C en 24°C, de optimale temperatuur tussen 10°C en 15°C. In de volle zon krijgen paarden snel last van de warmte. Daarom hebben paarden volgens de RDA beschutting nodig bij verblijf in de volle zon.

De American Veterinary Medical Association (AVMA), een vereniging van 88.000 dierenartsen in de Verenigde Staten, publiceerde in 2014 een rapport over het welzijn van paarden die in de stad werken^{ix}. In dit rapport wordt uitgelegd dat koetspaarden een grote kans hebben op hoefontsteking vanwege de harde grond waarop zij moeten lopen en de zware last die ze moeten trekken. De AVMA is vooral bezorgd om het grote risico op een zonnesteek bij koetspaarden, dat op warme dagen bij de zware inspanningen die de paarden moeten verrichten zeer groot is. Uit een onderzoek van professor M. Lindinger blijkt dat paarden maar liefst tien keer zo snel oververhit raken dan mensen. De lichaamstemperatuur van een paard stijgt al naar gevaarlijke hoogtes met 17 minuten gematigd werk in een warme, vochtige omgeving.. Hierdoor kunnen paarden veel slechter tegen hitte dan mensen.^x Daarom moet volgens de onderzoekers een maximale temperatuur ingesteld worden waarbij de paarden mogen werken.

Huidige regelgeving Amsterdam

In het Uitvoeringsbeleid Alternatief personenvervoer 2016 ex art 2.51 APV is het volgende opgenomen: “vergunninghouders met paard en wagen [...] moeten zich houden aan de welzijnsrichtlijnen voor paarden”, met als aanvullend voorschrift “[d]e welzijnsrichtlijnen voor paarden staan aangegeven in de Gids voor Goede Praktijken uit 2012 opgesteld door de Sectorraad Paarden”.

In de Gids voor Goede Praktijken staan richtlijnen die zijn opgesteld door de paardensector zelf en deze hebben vooral betrekking op bijvoorbeeld maneges. Welzijnseisen voor koetspaarden ontbreken geheel in de Gids voor Goede Praktijken. Dit betekent dat er in Amsterdam formeel geen enkele welzijnsrichtlijnen gericht op koetspaarden gelden. De vergunningen voor de huidige paardenkoetsen lopen tot en met 2019.

Besluit:

1. Vanaf uiterlijk mei 2018 geen paardenkoetsen toe te staan in Amsterdam, door bijvoorbeeld net als bij de bierfiets gebiedsverboden in te stellen of een andere juridische maatregel toe te passen waardoor het doel behaald wordt.

ⁱ https://www.iamsterdam.com/nl/over-ons/amsterdam-marketing/afdelingen/media-productions-and-hosting/dienstverlening/kenniscentrum/rapporten-en-publicaties?_id=9E77E35E99E94D9BAC2C418884FCCB2A&_z=z

ⁱⁱ <https://www.nu.nl/reizen/4194909/23-miljoen-toeristen-amsterdam-in-2025.html>

ⁱⁱⁱ http://www.at5.nl/artikelen/159958/op_hol_geslagen_paarden_trekken_koetsen_op_dam_omver

^{iv} <https://www.animalstoday.nl/karens-blog-paardenmishandeling-hartje-amsterdam/>

^v <https://www.parool.nl/amsterdam/gvb-deelt-flesjes-water-uit~a4501559/live?timestamp=1497876360000&offset=10>

^{vi} Commissie Wonen, Bouwen en Dierenwelzijn, 21 juni 2017.

^{vii} <http://www.parool.nl/amsterdam/dit-zijn-de-warmste-plekken-van-amsterdam~a4091427/>

^{viii} RDA.2017.036 Zienswijze ‘Paardenmarkten in Nederland - Man en Paard noemen’

^{ix} *American Veterinary Medical Association* (2014). Urban Work Horses. Online document via https://www.avma.org/KB/Resources/Reference/AnimalWelfare/Documents/WEL_UrbanHorsesFactsheet_061014.pdf

^x <http://news.uoguelph.ca/2010/06/when-the-rider-is-hot-the-horse-is-hotter/>